

Yehoshua Camped at the Border

Torah in Motion Parshat Mishpatim 5786

Devora Chait-Roth

Mentions of Yehoshua in Chumash (through his appointment as the next leader)

1. Yehoshua leads the battle with Amalek.
2. Yehoshua accompanies Moshe to the foot of Har Sinai.
3. Yehoshua does not understand what he hears as he accompanies Moshe down Har Sinai (it's the people worshipping the egel).
4. Moshe moves his tent outside of the camp to converse with God after the egel, and Yehoshua does not leave the tent.
5. The people complain they want meat. Moshe tells God he cannot bear the burden of leadership alone, so God causes 70 elders to prophesize by the ohel moed. Eldad and Meidad are not by the ohel moed, but they receive prophecy inside the camp. Someone tells Moshe, and this news makes Yehoshua very angry.
6. Yehoshua is one of the "good" meraglim.
7. Yehoshua is chosen as the successor to Moshe.

1. שמות פרק יז (פרשת בשלח)

(ח) וַיָּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִּים:

(ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וַצֵּא הַלָּחֶם בְּעַמְלֶק מִחֵר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבֻעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי:

(י) וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כְּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בְּעַמְלֶק וּמֹשֶׁה אָהָרָן וְחֹזֵר עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבֻעָה:

(יא) וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יֵרִים מֹשֶׁה יְדוֹ וְגִבֹּר יִשְׂרָאֵל וְכְאֲשֶׁר יֵנִיחַ יְדוֹ וְגִבֹּר עַמְלֶק:

(יב) וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אָבָן וַיִּשְׁלֹחוּ תַּחֲתֵיָם וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאָהָרָן וְחֹזֵר תָּמְכוּ בְּיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֶמּוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ:

(יג) וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לִפְי חֶרֶב:

(יד) וַיֹּאמֶר יְקֹזֶק אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכְרוֹן בְּסֶפֶר וְשִׁים בְּאָזְנִי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחָה אֶמְחֶה אֶת זִכְרֵ עַמְלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם:

(טו) וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְקֹזֶק נָסִי:

(טז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כָּס יֵה מִלְחָמָה לִיקְזֹק בְּעַמְלֶק מִדֶּר דֶּר:

2. רמב"ן שמות פרק יז (פרשת בשלח)

(יד) כתוב זאת זכרון בספר - אמר רבי אברהם כי הוא ספר נודע, והוא "ספר מלחמות ה'" (במדבר כא יד), וכתוב בו המלחמות שעשה השם בעבור יראיו, ויתכן שהיה מימות אברהם. ואין בדבריו אלה רק תואנה. והנכון בעיני, כי "בספר" ירמוז לספר התורה, כענין שכתוב (דברים לא כו) לקוח את ספר התורה הזה, יאמר כתוב זאת בספר תורת שיזכרו בני ישראל מה שעשה עמלק, כי מחה אמחה את זכרו ונתתי נקמתי בו ביד עמי ישראל. וזו היא המצוה שכתוב לנו במשנה תורה (דברים כה יז) זכור את אשר עשה לך עמלק. ואמר ושים באזני יהושע, לצוותו להזכיר לישראל את כל התלאה אשר באה להם על ידו, כי הוא היודע ועד, וירמוז כי אחרי שיירשו הארץ ימחו אותו...

3. שמות פרק כד (פרשת משפטים)

(יב) וַיֹּאמֶר יְקֹזֵק אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הִהְרֶה וְהִיָּה שֵׁם וְאֶתְנֶה לָּךְ אֶת לַחַת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם:

(יג) וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ מִשְׁרָתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל הַר הָאֱלֹהִים:...

(טו) וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל הָהָר וַיִּכַּסּ הָעֶנָן אֶת הָהָר:

(טז) וַיֵּשֶׁכֶן כְּבוֹד יְקֹזֵק עַל הַר סִינַי וַיִּכַּסְהוּ הָעֶנָן שְׁשֹׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִתּוֹךְ הָעֶנָן:

(יז) וּמִרְאָה כְּבוֹד יְקֹזֵק כְּאִשׁ אֹכֶלֶת בְּרָאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

(יח) וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֶנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה:

4. רש"י שמות פרק כד (פרשת משפטים)

(יג) וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ מִשְׁרָתוֹ - לא ידעתי מה טיבו של יהושע כאן. ואומר אני, שהיה התלמיד מלווה לרב עד מקום הגבלת תחומי ההר, שאינו רשאי לילך משם והלאה, ומשם ויעל משה לבדו אל הר האלהים, ויהושע נטה שם אהלו ונתעכב שם כל ארבעים יום, שכן מצינו, כשירד משה (לקמן לב יז) וישמע יהושע את קול העם ברעה, למדנו שלא היה יהושע עמהם:

5. שמות פרק לב (פרשת כי תשא)

(ז) וַיְדַבֵּר יְקֹזֵק אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ רֵד כִּי שַׁחַת עֲמַךְ אֲשֶׁר הָעֲלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

(ח) סָרוּ מִהֵר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֹּכָה ...

(טו) וַיִּפֹּן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לַחַת כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים:

(טז) וְהַלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל הַלַּחַת:

(יז) וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת קוֹל הָעָם בְּרֹעָה וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מַלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה:

(יח) וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חַלּוּשָׁה קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי שִׁמְעָ:

(יט) וַיְהִי כְּאִשֶּׁר קָרַב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת הָעֵגֶל וּמַחֲלַת וַיַּחֲר אַף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַךְ מִיָּדוֹ אֶת הַלַּחַת וַיִּשְׁבֹּר אֹתָם תַּחַת הָהָר:

6. שמות פרק לג (פרשת כי תשא)

(ה) וַיֹּאמֶר יְקֹזֵק אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עִם קִשָּׁה עֶרְפָּ רָגַע אֶחָד אֶעֱלֶה בְּקִרְבְּךָ וְכִלְיִתִּיךָ ...

(ז) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הֶרְחַק מִן הַמַּחֲנֶה וַקְרָא לוֹ אֵהָל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל מִבְקֵשׁ יְקֹזֵק יֵצֵא אֶל אֵהָל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה:

(ח) וְהָיָה כְּצֹאת מֹשֶׁה אֶל הָאֵהָל יִקְוֶמוּ כָּל הָעָם וְנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֵהָלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד בֹּאוֹ הָאֵהָלָה:

(ט) וְהָיָה כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֵהָלָה יֵרֵד עִמּוֹד הָעֶנָן וְעִמֵּד פֶּתַח הָאֵהָל וְדִבֶּר עִם מֹשֶׁה:

(י) וַרְאָה כָּל הָעָם אֶת עִמּוֹד הָעֶנָן עִמֵּד פֶּתַח הָאֵהָל וְקָם כָּל הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אֵהָלוֹ:

(יא) וְדִבֶּר יְקֹזֵק אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל:

7. במדבר פרק יא (פרשת בהעלותך)

(ד) וְהָאֶסְפָּסֹף אֲשֶׁר בִּקְרָבוֹ הִתְאַוּ תְּאֹוָה וַיִּשְׁבּוּ וַיִּכְפּוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בִּשָּׂר:...

(י) וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הָעָם בֹּכָה לְמִשְׁפָּחָתָיו אִישׁ לְפֶתַח אֵהָלוֹ וַיַּחֲר אַף יְקֹזֵק מְאֹד וּבְעֵינָי מֹשֶׁה רָע:

(יא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְקֹזֶק לָמָּה הִרְעַנְתָּ לַעֲבֹדְךָ וְלָמָּה לֹא מָצִיתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְשׁוּם אֶת מִשָּׂא כָּל הָעָם הַזֶּה עָלַי:....
 (טז) וַיֹּאמֶר יְקֹזֶק אֶל מֹשֶׁה אֶסְפָּה לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשִׁטְרִיו וְלִקְחֶתָ אֹתָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ:
 (יז) וַיִּרְדְּתִי וַדְּבַרְתִּי עִמָּךְ שָׁם וְאֶצְלָתִי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשָׁמַתִּי עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אֹתְךָ בְּמִשָּׂא הָעָם וְלֹא תִשָּׂא אֹתָהּ לְבַדָּךְ:....
 (כד) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל הָעָם אֶת דְּבָרֵי יְקֹזֶק וַיֹּאסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סָבִיבַת הָאֹהֶל:
 (כה) וַיֵּרֶד יְקֹזֶק בָּעֵנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזִּקְנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסֹפוּ:
 (כו) וַיִּשְׁאַרוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֱלֹדָד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מִיָּדָד וַתִּנַּח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בִּכְתָבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֶל וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה:
 (כז) וַיֵּרָץ הַנֶּעֱר וַיֵּגֶד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֱלֹדָד וּמִיָּדָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה:
 (כח) וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִשֵּׁרֵת מֹשֶׁה מִבְּחָרָיו וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כָּלֵאם:
 (כט) וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמִּקְנָא אֹתָהּ לִי וּמִי יִתֵּן כָּל עַם יְקֹזֶק נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְקֹזֶק אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם:

8. ספורנו במדבר פרק יא (פרשת בהעלותך)
 (כח) אדוני משה כלאם. שחשב שלא יצאו האהלה להראות שיתנבאו בלתי אצילות ממש רבינו:

9. במדבר פרק יג - פרק יד (פרשת שלח)
 (א) וַיְדַבֵּר יְקֹזֶק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:
 (ב) שְׁלַח לָךְ אַנְשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לַמִּטָּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלַחוּ כָּל נָשִׂיא בָהֶם:
 (ג) וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאָרָן עַל פִּי יְקֹזֶק כָּלֵם אַנְשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה:
 (ד) וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם ...
 (ה) לַמִּטָּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן נֹון:....
 (כז) וַיֹּסֶפּוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ בְּאֵנוּ אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חֵלֶב וּדְבַשׁ הוּא וְזֶה פְרִיָּהּ:
 (כח) אָפֶס כִּי עַז הָעָם הֵיטֵב בְּאֶרֶץ וְהָעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם יְלָדֵי הָעֵנֶק רָאִינוּ שָׁם:....
 (ל) וַיְהִי סָלֵב אֶת הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עֲלֵה נַעֲלֶה וְנִרְשָׁנוּ אֹתָהּ כִּי יָכוֹל נוֹכַל לָהּ:
 (לא) וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוֹכַל לַעֲלוֹת אֶל הָעָם כִּי חָזַק הוּא מִמֶּנּוּ:....
 (ה) וַיַּפֵּל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל קָהָל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 (ו) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה מִן הַתָּרִים אֶת הָאֶרֶץ קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם:
 (ז) וַיֹּאמְרוּ אֶל כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאֶרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ טוֹבָה הָאֶרֶץ מְאֹד מְאֹד:
 (ח) אִם חָפֵץ בָּנוּ יְקֹזֶק וְהִבִּיא אֹתָנוּ אֶל הָאֶרֶץ הַזֹּאת וְנִתְּנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר הוּא זָבַת חֵלֶב וּדְבַשׁ:
 (ט) אֲךָ בִּיקֹזֶק אֵל תִּמְרְדוּ וְאַתֶּם אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאֶרֶץ כִּי לַחֲמִנּוּ הֵם סָר צֶלֶם מַעֲלֵיהֶם וַיְקֹזֶק אֹתָנוּ אֵל תִּירָאֵם:

10. במדבר פרק יב (פרשת בהעלותך)
 (א) וַתְּדַבֵּר מֵרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁהָ עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכֹּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כֹּשִׁית לָקַח:
 (ב) וַיֹּאמְרוּ הָרֹק אֶךְ בְּמִשְׁהָ דָּבָר יְקֹזֶק הֲלֹא גַם בָּנוּ דָּבָר וַיִּשְׁמַע יְקֹזֶק:
 (ג) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ עֲנָיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: o
 (ד) וַיֹּאמֶר יְקֹזֶק פְּתָאֵם אֶל מֹשֶׁה וְאֵל אַהֲרֹן וְאֵל מֵרִים צְאוּ שְׁלֹשְׁתְּכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשְׁתָּם:
 (ה) וַיֵּרֶד יְקֹזֶק בְּעֵמֹד עֵנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמֵרִים וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם:

- (ו) וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּ נָא דְבָרִי אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יִקְוֶה בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֶתְדַּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ:
 (ז) לֹא כֵן עֲבָדֵי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא:
 (ח) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידֹת וּתְמִנֹת יִקְוֶה יְבִיט וּמִדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם לְדַבֵּר בְּעֲבָדֵי
 בְּמֹשֶׁה:
 (ט) וַיַּחֲר אַף יִקְוֶה בָּם וַיֵּלֶךְ:

11. יהושע פרק א

- (א) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יִקְוֶה וַיֹּאמֶר יִקְוֶה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר:
 (ב) מֹשֶׁה עֲבָדֵי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֵר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אֶתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 (ג) כָּל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כִּף רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נִתְּנָיו כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל מֹשֶׁה:
 (ד) מִהֶמְדָּבָר וְהִלְבֵּנוֹן הַזֶּה וְעַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל נָהָר פָּרַת כָּל אֶרֶץ הַחֲתִיּוֹת וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל מִבּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה
 גְּבוּלְכֶם:
 (ה) לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ לִפְנֵיךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ כְּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אֶרְפָּךְ וְלֹא אֶעֱזָבְךָ:
 (ו) חֲזַק וְאַמֵץ כִּי אֶתָּה תִּנְחִיל אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לֵתֵת לָהֶם:
 (ז) רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּךְ מֹשֶׁה עֲבָדִי אֶל תִּסּוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמָאוֹל
 לְמַעַן תִּשְׁכִּיל בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:
 (ח) לֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וַלִּילָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל הַכְּתוּב בּוֹ כִּי אַתָּה
 תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאַתָּה תִּשְׁכִּיל:
 (ט) הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וְאַמֵץ אֶל תַּעֲרֹץ וְאַל תַּחַת כִּי עִמָּךְ יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ: פ

12. דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

- (ה) וַיִּמַּת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יִקְוֶה בְּאָרֶץ מוֹאָב עַל פִּי יִקְוֶה:
 (ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי בְּאָרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 (ז) וּמֹשֶׁה בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בָּמָתוֹ לֹא כָהֵתָה עֵינָו וְלֹא נָס לַחֶה:
 (ח) וַיָּבֹכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֲבָל מֹשֶׁה:
 (ט) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מֵלֵא רֹחַ חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמָעוּ אֱלֹוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה
 יִקְוֶה אֶת מֹשֶׁה:
 (י) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יָדְעוּ יִקְוֶה פָּנִים אֶל פָּנִים:
 (יא) וְלֹא הָאֵתָה וְהַמוֹפְתִּים אֲשֶׁר שָׁלַח יִקְוֶה לַעֲשׂוֹת בְּאָרֶץ מִצְרַיִם לִפְרָעוֹה וְלִכְלֹ עֲבָדָיו וְלִכְלֹ אֶרֶצוֹ:
 (יב) וְלִכְלֹ הַיָּד הַחֲזָקָה וְלִכְלֹ הַמוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל:

13. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף טו עמוד א

- אמר מר: יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה.
 תניא כמאן דאמר: שמונה פסוקים שבתורה יהושע כתב, דתני: וימת שם משה עבד ה' - אפשר משה
 (מת) [חי] וכתב וימת שם משה? אלא, עד כאן כתב משה, מכאן ואילך כתב יהושע, דברי ר"י, ואמרי לה
 ר' נחמיה;
 אמר לו ר"ש: אפשר ס"ת חסר אות אחת וכתוב: לקוח את ספר התורה הזה? אלא, עד כאן הקב"ה אומר
 ומשה אומר וכותב, מכאן ואילך הקב"ה אומר ומשה כותב בדמיו...

14. במדבר פרק כז (פרשת פינחס)

- (יב) וַיֹּאמֶר יִקְוֶה אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל הָרֵי הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

(יג) וְרֵאִיתָהּ אֶתְּהָ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמִּיךָ גַּם אֶתְּהָ כְּאִשֶּׁר נֶאֱסַף אֶהְרֹן אָחִיךָ:
 (יד) כְּאִשֶּׁר מְרִיתָם פִּי בַּמִּדְבָּר צֵן בְּמַרְיֵבֶת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֶׁנִּי בַּמִּים לְעִינֵיהֶם הֵם מִי מְרִיבֵת קֹדֶשׁ מִדְּבַר צֵן:
 (טו) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יִקְוֹק לֵאמֹר:
 (טז) יִפְקֹד יִקְוֹק אֱלֹהֵי הָרוּחַת לְכָל בֶּשֶׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה:
 (יז) אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיֵאם וְאֲשֶׁר יָבִיֵאם וְלֹא תִהְיֶה עֵדֶת יִקְוֹק כְּצֵאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רָעָה:
 (יח) וַיֹּאמֶר יִקְוֹק אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמַּכְתָּ אֶת יָדְךָ עָלָיו:
 (יט) וְהִעַמְדָתָ אֹתוֹ לִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה וְצִוִּיתָהּ אֹתוֹ לְעִינֵיהֶם:
 (כ) וְנִתְּתָה מִהוֹדֶךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָל עַדְתִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 (כא) וְלִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן יַעֲמֵד וְשָׁאֵל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יִקְוֹק עַל פִּי יֵצֵאוּ וְעַל פִּי יָבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ וְכָל הָעֵדָה:
 (כב) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאִשֶּׁר צִוָּה יִקְוֹק אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵדְהוּ לִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה:
 (כג) וַיִּסְמַךְ אֶת יָדָיו עָלָיו וַיִּצְוֵהוּ כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר יִקְוֹק בְּיַד מֹשֶׁה:

15. במדבר פרק ט (פרשת בהעלותך)

(כג) על פי יקוֹק יִחַנו וְעַל פִּי יִקְוֹק יִסְעוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי יִקְוֹק שְׁמָרוּ עַל פִּי יִקְוֹק בְּיַד מֹשֶׁה:

16. רש"י במדבר פרק כז (פרשת פינחס)

(כ) ונתתה מהודך עליו - זה קירון עור פנים:

מהודך - ולא כל הודך נמצינו למדין פני משה כחמה פני יהושע כלבנה:

(כג) ויסמך את ידיו - בעין יפה יותרט ויותר ממה שנצטווה. שהקב"ה אמר לו וסמכת את ידך, והוא עשה בשתי ידיו, ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה:

17. Jacob Milgrom Leviticus 1:4

The key to understanding this rite is that only one hand is employed. So Ibn Ezra, who reasons as follows: that two hands are explicitly stipulated for the scapegoat (16:21) clearly implies that the latter differs from all other hand-leanings on animals, which, therefore, must involve only one hand (see also Tg. Ps.-J., Seper Hamibhar, and Keter Torah). **This insight automatically eliminates the transference theory, which invariably requires two hands** (Milgrom 1976g: 765b; Péter 1977; cf. Sansom 1982–83). ...

By the process of elimination, **ownership is the only theory remaining.** ... Indeed, the Tannaites explicitly deny hand-leaning by proxy, and they insist that it be performed by the offerer (Sipra, Nedaba 4:2; m. Menah. 9:8–9; t. Menah. 10:9–10; 153b. Menah. 92b). Moreover, if the animal belongs to more than one person, all perform the rite together or, if there are too many, they perform it separately (Lev 4:15; 8:14; Num 8:12; 2 Chr 29:23; t. Menah. 10:14–15). ...

18. Jacob Milgrom Leviticus 16:21

The fact that the text stresses that the hand-leaning rite is executed with both hands is the key to understanding the function of the Azazel goat. It is not a sacrifice, else the hand-leaning would have been performed with one hand (see the Note on 1:4). **The two-handed ceremonial instead serves a transference function:** to convey, by confession, the sins of Israel onto the head of the goat (see the Note on "iniquities" below and Comment E).

19. מדרש תנחומא (בובר) פרשת כי תצא

ורבנן אמרין קרר, הקירך לפני אחרים, אמר ר' (הונא) [חנינא] משל למה הדבר דומה, לאמבטי רותחת שלא היה בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אע"פ שנכזה, הקירה לפני אחרים, אף כך כשיצאו ישראל ממצרים, ונקרע הים לפניהם, ונשתקעו המצרים לתוכו, נפל פחדם על כל האומות, שנאמר אז נבהלו אלופי אדום וגו' [תפול עליהם אימתה ופחד (שמות טו טו טז)], כיון שבא עמלק ונזדווג להם, אע"פ שנטל את שלו מתחת ידיהן, הקירן לפני אומות העולם

20. Rav Hirsch Devarim 25:17

The very opposite to this picture of the national character of a people woven out of justice and the duties of love which only sees its power and its future in conscientious faithfulness to duty and through whose example the exclusive devotion to duty will ultimately in the future be participated in by the whole of mankind, is presented by a great nation, like Amalek, which only finds its strength in the might of its sword and its love of glory in treading down all unprepared weaker ones. They stepped out to oppose by the power of the sword the first entry into the history of mankind of the People representing the victory of the power of the Word (Ex. XVII,8-16), and right at this first attempt at opposition, its ultimate disappearance from the memory of Man was proclaimed (see there in Ex.).